

นิทรรศการพิเศษ

ส่งเสด็จ ๑ สู่ฟ้าสถิตยสวรรค

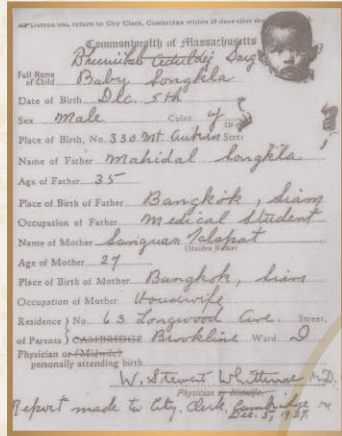
พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มหิตลธิเบศรรามาธิบดี จักรณฤพดินทร
สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร

พระบรมราชสมภพ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรณฤพดินทร สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นพระราชโอรสพระองค์เล็กใน สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันจันทร์ที่ 5 ธันวาคม พุทธศักราช 2470 ณ โรงพยาบาลเมตออปอลิตัน เมืองเคมบริดจ์ ในรัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา พระนามเมื่อแรกประสูติตามพระสุติบัตรคือ **“เบบี๋ สงขลา”** ต่อมาได้รับพระราชทานพระนามจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า **“พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช”** ทรงมีพระเชษฐภคินีและสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช 2 พระองค์คือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร

นิวัตประเทศไทย

ปีพุทธศักราช 2471 ได้เสด็จนิวัตประเทศไทยพร้อมกับสมเด็จพระบรมราชชนกและครอบครัวราชสกุลมหิดล ประทับ ณ วัดสระปทุม ซึ่งเป็นที่ประทับของสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ต่อมาในวันที่ 24 กันยายน พุทธศักราช 2472 สมเด็จพระบรมราชชนกเสด็จสวรรคต ในขณะนั้นพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมายุเพียง 1 พรรษา กับ 8 เดือน หลังจากนั้นครอบครัวราชสกุลมหิดลจึงได้ประทับอยู่ ณ วัดสระปทุมกับสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าต่อไป

ปีพุทธศักราช 2476 สมเด็จพระบรมราชชนนี พร้อมด้วยพระธิดาและพระโอรส ทั้ง 3 พระองค์ เสด็จไปประทับ ณ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

เมื่อปีพุทธศักราช 2477 สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชได้รับการถวายราชสมบัตินี้สืบราชสันตติวงศ์แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์เป็นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดชในขณะนั้น จึงได้รับการสถาปนาฐานันดรศักดิ์ขึ้นเป็น **“สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช”** และปีพุทธศักราช 2481 ได้โดยเสด็จพระราชดำเนินสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชนิวัตประเทศไทย ประทับอยู่ 2 เดือน จึงได้เสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังประเทศประเทศสวิตเซอร์แลนด์เพื่อทรงศึกษาต่อ เมื่อสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชทรงบรรลุนิติภาวะแล้ว ได้เสด็จนิวัตประเทศไทยอีกหนหนึ่งในปีพุทธศักราช 2488 โดยสมเด็จพระบรมราชชนนีและสมเด็จพระอนุชา ได้โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย

สืบราชสันตติวงศ์

วันที่ 9 มิถุนายน พุทธศักราช 2489 พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเสด็จสวรรคตอย่างกะทันหัน ภายหลังจากที่ทรงบรมพินาน ในพระบรมมหาราชวัง รัฐสภาในขณะนั้นมิตเป็นเอกฉันท์กราบบังคมทูลอัญเชิญสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช เสด็จขึ้นเสวยราชย์สืบราชสันตติวงศ์ เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ หลังจากจัดการพระราชพิธีพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลเรียบร้อยแล้ว เสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังประเทศสวิตเซอร์แลนด์เพื่อทรงศึกษาต่อ และการเสด็จกลับไปศึกษาต่อในครั้งนี้ ทรงเปลี่ยนแผนการศึกษาจาก สาขาวิชาวิทยาศาสตร์เป็นสาขาวิชารัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อพระราชภารกิจในฐานะพระมหากษัตริย์ต่อไป

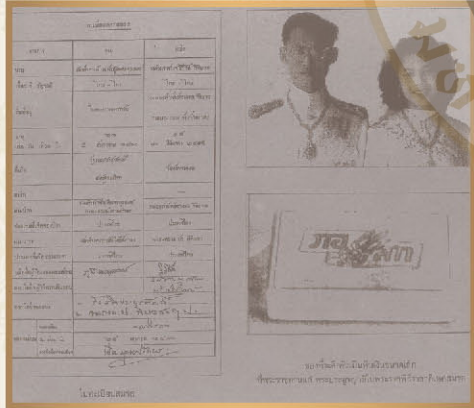
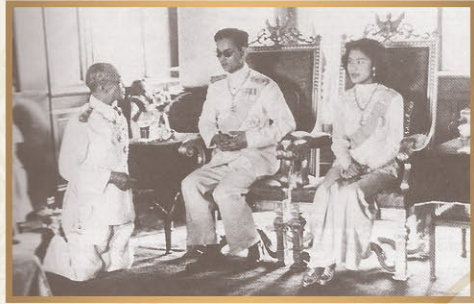
ทรงประสูติอุบัติเหตุ

ปีพุทธศักราช 2491 หลังจากทรงจบการศึกษาแล้ว ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส หม่อมเจ้านักขัตรมงคล กิติยากร เอกอัครราชทูต และครอบครัวจึงได้มีโอกาสเฝ้ารับเสด็จ และเป็นครั้งแรกที่ได้ทรงพบกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร (ธิดาคนโตในหม่อมเจ้านักขัตรมงคล) เป็นครั้งแรก ในเดือนตุลาคมปีเดียวกันนั้น ทรงประสูติอุบัติเหตุทางรถยนต์ ประทับรักษาพระองค์อยู่ที่โรงพยาบาลเมืองโลซานน์ ทรงมีรับสั่งให้หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร เข้าเฝ้า หลังจากนั้นหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ได้เยี่ยมพระอาการและถวายนการรักษาพยาบาลอย่างใกล้ชิดอยู่บ่อยครั้ง ต่อมาในวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2492 ทรงหมั้นกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ เป็นการภายใน ณ โรงแรมวินเซอร์ เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ราชาภิเษกสมรส

ปีพุทธศักราช 2493 เสด็จพระราชดำเนิน นิวัติประเทศไทยและประทับ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ในวันที่ 28 เมษายน ปีเดียวกันนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดการพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ณ วัดสระเปทุม และในการพระราชพิธีนั้นได้มีการสถาปนาหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ พระอัครมเหสี เป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ และพระราชทานเครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์แก่สมเด็จพระราชินีด้วย

บรมราชาภิเษก

วันที่ 5 พฤษภาคม พุทธศักราช 2493 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ณ หมู่พระมหามณเฑียร ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อทรงเสร็จพระมูรธาภิเษก ณ มณฑลพระกระยาสนาน ด้านข้างพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย เสร็จจัดแล้ว เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ประทับ ณ พระที่นั่งอัฐทิศอุทุมพรราชอาสน์ ทรงรับน้ำอภิเษก และทรงรับพระมหาเศวตฉัตร แล้ว เสด็จพระราชดำเนินไปประทับ ณ พระที่นั่งภัทรบิฐ ภายใต้อพราหมณ์ว่าพระเวทย์ถวายเครื่องราชกกุธภัณฑ์ ถวายพระสุพรรณบัฏ จารึกพระปรมาภิไธยว่า “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรมายามินทราราช บรมนาถบพิตร” เมื่อทรงรับเครื่องราชกกุธภัณฑ์เสร็จจัดแล้ว พระราชทานพระปฐมบรมราชโองการว่า **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”** จากนั้นเสด็จออกมหาสมาคม ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย โดยมี คณะองคมนตรี คณะรัฐมนตรี คณะทูตานุทูต สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวาย

ชัยมงคล จากนั้นประทับเป็นองค์ประธานในพระราชพิธีสถาปนาเฉลิมพระเกียรติยศ สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ พระอัครมเหสี ให้ทรงดำรงฐานันดรศักดิ์เป็น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี แล้วจึงเสด็จพระราชดำเนินด้วยกระบวนพยุหยาตราสถลมารคทรงประกาศพระองค์เป็นพุทธศาสนูปถัมภก ณ พระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

พระราชโอรสพระราชธิดา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชโอรสและพระราชธิดา 4 พระองค์ คือ

- **ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี**
ประสูติเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 5 เมษายน พุทธศักราช 2494
ณ โรงพยาบาลของซิวซีลี เมืองโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- **สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร**
เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันจันทร์ที่ 28 กรกฎาคม พุทธศักราช 2495
ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต
- **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี**
เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันเสาร์ที่ 2 เมษายน พุทธศักราช 2498
ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต
- **สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี**
ประสูติเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 4 กรกฎาคม พุทธศักราช 2500
ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

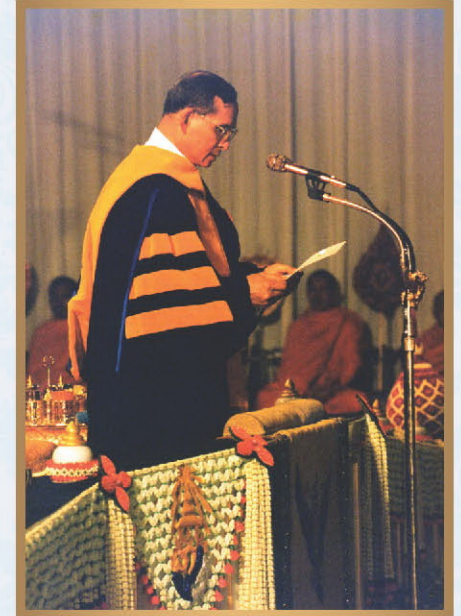
พระราชกรณียกิจ เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยมหิดล

ตลอดระยะเวลา 70 ปี แห่งการครองสิริราชสมบัติแห่ง
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถ
บพิตร ได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อมหาวิทยาลัยมหิดล
ตั้งแต่ก่อนจะทรงครองสิริราชสมบัติจวบจนเสด็จสวรรคต ได้
เสด็จพระราชดำเนินมาทรงร่วมพิธีการสำคัญของมหาวิทยาลัย
อย่างเนืองนิจ ดังเช่น

พิธีพระราชทานปริญญาบัตร

เสด็จพระราชดำเนินมาในพิธีพระราชทาน
ปริญญาบัตร ในปีพุทธศักราช 2489 ขณะทรงดำรง
พระอิสริยยศเป็น สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้า
ภูมิพลอดุลยเดช ได้โดยเสด็จพระราชดำเนินพระบาท
สมเด็จพระปรมินทรมหาอนันทมหิตล พระอัฐมรามาธิ
บดินทร ทรงร่วมพิธีในครั้งนั้น และตั้งแต่ปีพุทธศักราช
2493 เสด็จพระราชดำเนินมายังโรงพยาบาลศิริราช
เพื่อทรงเป็นองค์ประธานพิธีประสาทปริญญาและ
อนุปริญญาของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (นามเต็ม
ของมหาวิทยาลัยมหิดล) เป็นครั้งแรกในรัชสมัย จนถึงปี
พุทธศักราช 2541 ได้เสด็จพระราชดำเนินมาพระราชทาน
ปริญญาบัตรด้วยพระองค์เองเป็นครั้งสุดท้าย และหลัง
จากนั้นก็ให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้
พระบรมวงศานุวงศ์เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์
มาพระราชทานปริญญาบัตรให้กับบัณฑิตมหาวิทยาลัย
มหิดลเสมอมาจนถึงรัชกาล

วันมหิดล

เสด็จพระราชดำเนินเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสวรรคตของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนกเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 24 กันยายน พุทธศักราช 2496 เสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา เสด็จพระราชดำเนินไปยังโรงพยาบาลศิริราช ทรงวางพวงมาลา ถวายสักการะ ณ พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก จึงเป็นเหตุให้วันมหิดลเป็นพิธีสำคัญสืบมา โดยเรียกวันนี้ว่า **“วันมหิดล”** ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จพระราชดำเนินด้วยพระองค์เองเป็นประจำ หากปีใดทรงมีพระราชกรณียกิจหรือพระสุขภาพไม่อำนวย ก็จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระบรมวงศานุวงศ์เสด็จแทนพระองค์เป็นประจำทุกปี โดยได้เสด็จพระราชดำเนินในงานวันมหิดลด้วยพระองค์เองเป็นครั้งสุดท้ายเมื่อ วันที่ 24 กันยายน พุทธศักราช 2520

วันทรงดนตรี

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระมหากุณาคิรคุณต่อมหาวิทยาลัยมหิดล ในการทรงตอบรับคำกราบบังคมทูลเชิญมาทรงดนตรีของอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดงานทรงดนตรีในครั้งแรก เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พุทธศักราช 2513 ณ สวนอัมพร โดยมี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิภาวดีรังสรรค์ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา (พระอิสริยยศในขณะนั้น) โดยเสด็จพระราชดำเนินมาทรงดนตรีด้วย ในครั้งนั้นพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระบรมราโชวาทองค์หนึ่ง ที่ตราตรึงใจต่อที่ประชุมในครั้งนั้นความตอนหนึ่งว่า

“...มหาวิทยาลัยมหิดล และโดยเฉพาะผู้ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยนี้ ก็ถือว่าต่างเป็นลูกของท่านก็นับว่าเรามีสิ่งที่ใกล้เคียงกันเพราะว่าเราเป็นลูกของท่านเหมือนกัน และนับได้คิดว่าว่ามีพี่น้องจำนวนมากน่าชื่นใจ คนที่เป็นพี่น้องควรจะช่วยกันเสมอ มีความสามัคคีกันเพื่อที่จะให้วงศ์ตระกูลชื่อเสียงของตนดี สร้างสรรค์ให้ทำประโยชน์ให้ส่วนรวมมีความเจริญก้าวหน้า...”

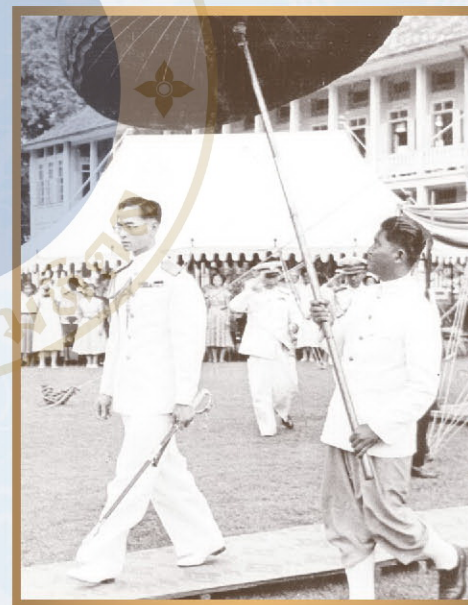
หลังจากการเสด็จพระราชดำเนินมาทรงดนตรี พระราชทานแกมหาวิทยาลัยมหิดลในครั้งนั้นแล้ว ยังได้ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินมาอีก 3 ครั้ง ในวันที่ 24 กรกฎาคม พุทธศักราช 2514 เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ในวันที่ 19 สิงหาคม พุทธศักราช 2515 เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และวันที่ 29 กันยายน พุทธศักราช 2516 เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ต่อมาหลังจากการทรงดนตรี พระราชทานในปีพุทธศักราช 2516 เนื่องจากทรง มีพระราชกรณียกิจที่จะต้องเสด็จพระราชดำเนินไปยังต่างจังหวัดเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นเหตุให้การทรงดนตรีต้องเว้นว่างไปหลังจากนั้น

วันที่ 29 กันยายน พุทธศักราช 2553 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทรงทอดพระเนตร **“ศิริราชคอนเสิร์ต เทิดไท้องค์ศิครศิลป์”** ณ หอประชุมราชแพทยาลัย ภายในโรงพยาบาลศิริราช ซึ่งคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล จัดถวายเพื่อให้ทรงพระเกษมสำราญ และเพื่อรำลึกถึง วันที่ 29 กันยายน พุทธศักราช 2516 ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงดนตรีที่หอประชุมราชแพทยาลัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล คอนเสิร์ตครั้งนี้บรรเลงเพลงโดยวงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (TPO) มี รศ.ดร.สุกรี เจริญสุข เป็นผู้อำนวยการดนตรี นายกฤษณ์ เอมิลสัน และ พันตรีประทีป สุพรรณโรจน์ เป็นวาทยกร โดยบรรเลงบทเพลงพระราชนิพนธ์ทั้งสิ้น 19 เพลง

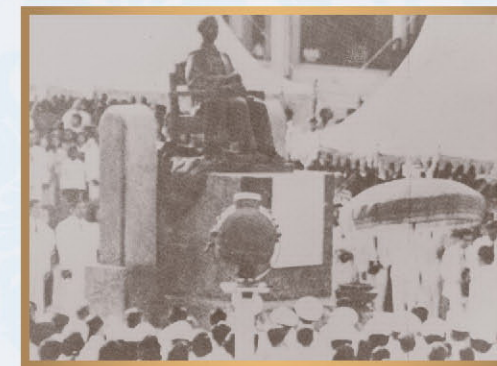
พิธีวางศิลาฤกษ์และเปิดอาคารต่าง ๆ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมเสด็จพระราชดำเนินมาทรงวางศิลาฤกษ์ และเปิดอาคารสถานที่หลายแห่งของมหาวิทยาลัยมหิดล ทั้งในพื้นที่โรงพยาบาลศิริราช และในพื้นที่อื่นๆ ในวาระต่างๆ เช่น

พระราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

ในวันที่ 27 เมษายน พุทธศักราช 2493 เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเปิด **“พระราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก”** ซึ่งได้รับความร่วมมือจากศิษย์เก่าร่วมกันจัดสร้างขึ้น เพื่อประดิษฐาน ณ ใจกลางโรงพยาบาลศิริราช เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งพระเกียรติยศ และพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อประชาชนชาวไทย ทั้งปวง

หอประชุมราชแพทยาลัย

วันที่ 19 มิถุนายน พุทธศักราช 2495 เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดหอประชุมราชแพทยาลัย ซึ่งได้ก่อสร้างขึ้นจากเงินบริจาคที่ประชาชน และศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ได้ร่วมกันบริจาคในงานฉลอง 60 ปี โรงพยาบาลศิริราช

ตึกอานันทมหิดล

วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2499 เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ตึก **“อานันทมหิดล”** ณ โรงพยาบาลศิริราช ใช้ระยะเวลาในการก่อสร้าง 1 ปี

วันที่ 9 มิถุนายน พุทธศักราช 2500 ตรงกับวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดตึก **“อานันทมหิดล”** ซึ่งสร้างขึ้นด้วยราชทรัพย์ส่วนพระองค์ และมีผู้โดยเสด็จพระราชกุศล และรายได้จากการฉายภาพยนตร์ส่วนพระองค์ สมทบทุนในการสร้างตึกเพื่อเป็นอนุสรณ์สถาน แก่สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช โดยใช้เป็นตึกรักษาผู้ป่วยโรคติดต่อ

และในวันที่ 26 เมษายน พุทธศักราช 2531 เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดงานฉลองครบ 100 ปีศิริราช และในการนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงเปิดตึก **“อานันทมหิดล”** ซึ่งสร้างขึ้นแทนตึกหลังเดิมที่ใช้งานมานาน และไม่พอเพียงต่อการเรียนการสอนที่ต้องพัฒนาขึ้น และการให้บริการต่อผู้ป่วยเด็กที่เพิ่มมากขึ้น

ตึกทดลองวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์

วันที่ 19 สิงหาคม พุทธศักราช 2508 เสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลาฤกษ์ ตึกทดลองวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์

ตึก “หริศจันทร์” และตึก “ปาวา”

วันที่ 10 กันยายน พุทธศักราช 2511 เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าอชิราลงกรณ (พระอิสริยยศในขณะนั้นของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ) มาทรงประกอบพิธีเปิดตึก **“พระยาและคุณหญิง หริศจันทร์ สุวิทย์”** และตึก **“ยากัตตราม วิตตา วันดี ปาวา”** หรือที่เรียกกันสั้นๆ ว่า ตึก **“หริศจันทร์”** และตึก **“ปาวา”**

อาคารคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ

วันที่ 30 ธันวาคม พุทธศักราช 2508 เสด็จพระราชดำเนิน ทรงวางศิลาฤกษ์พระฤกษ์อาคารคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล รามาริบัติ

วันที่ 3 พฤษภาคม พุทธศักราช 2512 เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเปิดอาคารคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ

พิพิธภัณฑ์และห้องปฏิบัติการเรื่องราวก่อนประวัติศาสตร์ “สุด แสงวิเชียร”

วันที่ 24 กันยายน พุทธศักราช 2515 เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเป็นประธานในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์ และห้องปฏิบัติการเรื่องราว ก่อนประวัติศาสตร์ “สุด แสงวิเชียร”

ตึกผู้ป่วยนอก (อาคารใหม่)

วันที่ 26 เมษายน พุทธศักราช 2519 เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ทรงประกอบพิธีเปิดงานฉลอง 84 ปี ศิริราช ในพระบรมราชูปถัมภ์ และพระบรมราชินูปถัมภ์ และทรงเปิดอาคารใหม่ของตึกผู้ป่วยนอก

ตึกสยามินทร์

วันที่ 17 พฤษภาคม พุทธศักราช 2530 เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาทรงวางศิลาฤกษ์ “ตึก สยามินทร์” ของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

วันที่ 15 สิงหาคม พุทธศักราช 2535 เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาทรงเปิด “ตึกสยามินทร์” ที่สร้างขึ้นในวาระศิริราชครบ 100 ปี เพื่อใช้เป็นตึก ศูนย์กลางการผ่าตัดและสำนักงานภาควิชาต่างๆ

อาคารสำนักงาน มหาวิทยาลัยมหิดล

วันที่ 18 กรกฎาคม พุทธศักราช 2531 เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปทรงเปิดอาคารสำนักงาน มหาวิทยาลัยมหิดล และทรงเปิดพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ณ อาคารสำนักงาน เิงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้าฝั่งธนบุรี

นอกจากนั้นยังได้เสด็จพระราชดำเนินมาในโอกาสต่างๆ อีกหลายครั้ง เพื่อทอดพระเนตรกิจการของมหาวิทยาลัยมหิดลและโรงพยาบาลศิริราช และเสด็จพระราชดำเนินมาทรงเยี่ยมพระอาการพระบรมวงศานุวงศ์ที่ประทับรักษาพระอาการ ณ โรงพยาบาลศิริราช ร่วมถึงการเสด็จพระราชดำเนินมาทรงรักษาพระอาการประชวร ณ โรงพยาบาลศิริราชอีกหลายวาระด้วย

ขณະประทับรักษา พระอาการประชวร ณ โรงพยาบาลศิริราช

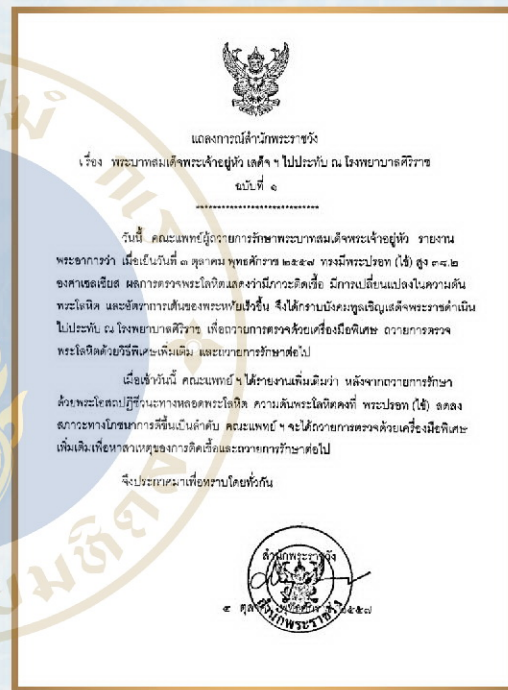
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนิน มาประทับรักษาพระอาการประชวร ณ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่ วันที่ 4 ตุลาคม 2557 จากการทรงมีพระปรอทสูง (เป็นไข้) (แถลงการณ์สำนักพระราชวัง เรื่อง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯไปประทับ ณ โรงพยาบาลศิริราช ฉบับที่ 1) คณะแพทย์ผู้ถวายการรักษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ถวายการตรวจแล้วพบว่าถุงพระปิตตะ (ถุงน้ำดี) ชักเสียบวมมาก และได้รับพระราชทานให้ถวายการรักษาโดยการตัดเอาถุงพระปิตตะ (ถุงน้ำดี) ออก (แถลงการณ์ฯ ฉบับที่ 2) หลังจากนั้นพระอาการก็ดีขึ้นตามลำดับ

วันที่ 10 พฤษภาคม 2558 เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จากโรงพยาบาลศิริราช ไปประทับ ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเปลี่ยนพระราชอิริยาบถ และได้เสด็จพระราชดำเนินกลับมารับการตรวจตรวจพระอาการ ณ โรงพยาบาลศิริราช ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2558 (แถลงการณ์ฯ ฉบับที่ 13) หลังจากนั้นก็มีพระอาการพระปัสสาวะ (ปอด) อักเสบ และพระอาการภาวะน้ำไขสันหลังในโพรงพระสมองเป็นระยะๆ ซึ่ง คณะแพทย์ฯ ได้ถวายการรักษาตามพระอาการอย่างต่อเนื่อง

วันที่ 1 กันยายน 2559 คณะแพทย์ฯ ตรวจพบว่าการทำงานของพระอวัยวะ (ไต) ลดลง ผลเอกซเรย์พระปัสสาวะ (ปอด) พบเริ่มมีน้ำคั่งในพระปัสสาวะ (ปอด) คณะแพทย์ฯ จึงขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตถวายการรักษาด้วยการดื่มน้ำออกจากพระโลหิตด้วยวิธี Continuous renal replacement therapy (CRRT) เพื่อนำปริมาณน้ำส่วนเกินออก (แถลงการณ์ฯ ฉบับที่ 32) วันที่ 8 ตุลาคม 2559 คณะแพทย์ฯ ถวายเครื่องช่วย

หายใจ (Ventilator) เพื่อทำให้ความดันพระโลหิตกลับสู่ระดับปกติ พระอาการเริ่มไม่คงที่ (แถลงการณ์ฯ ฉบับที่ 37)

เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2559 คณะแพทย์ฯ ได้รายงานว่า ความดันพระโลหิตลดต่ำลงอีก พระชีพจรเร็วขึ้น ร่วมกับภาวะพระโลหิตมีความเป็นกรดเพิ่มขึ้นอีก ผลของการตรวจตรวจพระโลหิตบ่งชี้ว่า มีภาวะการติดเชื้อและการทำงานของพระยกณะ (ตับ) ผิดปกติ คณะแพทย์ฯ ได้ถวายพระโอสถปฏิชีวนะและแก้ไขภาวะพระโลหิตมีความเป็นกรด ตลอดจนถวายพระโอสถควบคุมความดันพระโลหิตเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งถวายเครื่องช่วยหายใจ (Ventilator) และถวายการรักษาด้วยวิธีทดแทนไต (CRRT) พระอาการประชวรโดยรวมยังไม่คงที่ ต้องควบคุมด้วยพระโอสถ คณะแพทย์ฯ ได้เฝ้าติดตามพระอาการและถวายการรักษาอย่างใกล้ชิด (แถลงการณ์ฯ ฉบับที่ 38) และแถลงการณ์ฯ ฉบับนี้เอง เป็นแถลงการณ์สำนักพระราชวัง เรื่องพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ไปประทับ ณ โรงพยาบาลศิริราช ฉบับสุดท้าย

อนึ่งในขณะที่ประทับรักษาพระอาการประชวรอยู่นั้น หากช่วงใดที่พระอาการดีขึ้น ก็เสด็จพระราชดำเนินลงจากอาคารที่ประทับเพื่อทรงประกอบพระราชพิธีในพระบรมมหาราชวัง พระราชทานพระราชวโรกาสบุคคลต่างๆ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และทรงเปลี่ยนพระอิริยาบถและทอดพระเนตรกิจการต่างๆ ภายในโรงพยาบาลศิริราช ให้ประชาชนที่อยู่ในเขตโรงพยาบาลและพื้นที่ใกล้เคียงได้เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทชมพระบารมีอยู่อย่างเสมอ เช่น

วันอังคารที่ 5 พฤษภาคม 2558 เวลา 10.33 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราช

กุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริภาจุฑาภรณ์ และพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าอทิตยาทรกิติคุณ จากอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ไปในการพระราชพิธีจัดทรงกลด ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบรมมหาราชวัง ในครั้งนี้เป็นการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพระราชพิธีจัดทรงกลดด้วยพระองค์เอง เป็นครั้งสุดท้าย

วันอังคารที่ 1 กันยายน 2558 เวลา 17.17 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินจากอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช ไปยังร้านโกลเด้นเพลส ซึ่งตั้งอยู่ด้านล่างโรงพยาบาลศิริราชปิยมหาราชการุณย์ เพื่อทอดพระเนตรการดำเนินงานกิจการของร้านฯ และทรงเลือกซื้อสินค้าเป็นการส่วนพระองค์ จากนั้น เสด็จพระราชดำเนินขึ้นไปยังชั้น 7 โรงพยาบาลศิริราชปิยมหาราชการุณย์ ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถาบันแพทย์แผนไทย เพื่อประทับเปลี่ยนพระอิริยาบถ ณ โถงสี่สุทรา รวมทั้งทอดพระเนตรทัศนียภาพของแม่น้ำเจ้าพระยา และสภาพการจราจรบริเวณสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้าเป็นเวลาประมาณ 20 นาที สมควรแก่เวลา

จึงเสด็จพระราชดำเนินกลับอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช เมื่อเวลา 18.07 น.

วันจันทร์ที่ 14 ธันวาคม 2558 เวลา 17.12 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออก ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายวิฑูรย์ ตังสุวรรณ ประธานศาลฎีกา นำผู้พิพากษาประจำศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการ

ศาลทหาร และอัยการจังหวัดผู้ช่วย สำนักงานอัยการสูงสุด เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) 2557

วันที่ 11 มกราคม 2559 เมื่อเวลา 13.11 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากอาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช เสด็จทอดพระเนตรสภาพภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบสวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต เป็นการส่วนพระองค์

เวลา 13.24 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งถึงสวนจิตรลดา จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรบริเวณรอบสระน้ำด้านหน้าศาลาศุติดาลัย โครงการสวนพระองค์ สวนจิตรลดา บริเวณโรงสีข้าว แล้วเสด็จพระราชดำเนินไปยังบริเวณลานจอดเฮลิคอปเตอร์ ต่อจากนั้น เสด็จพระราชดำเนินผ่านพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน สมควรแก่เวลา จึงเสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง กลับถึงอาคารเฉลิมพระเกียรติโรงพยาบาลศิริราช เมื่อเวลา 14.17 น.

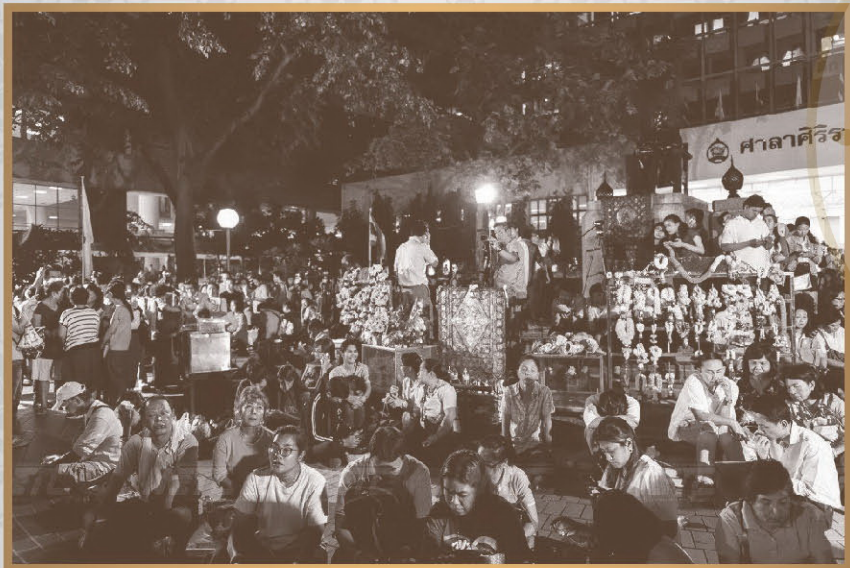
เหตุการณ์วันสวรรคต และการเชิญพระบรมศพ สู่พระบรมมหาราชวัง

วันพฤหัสบดีที่ 13 ตุลาคม 2559 เวลาใกล้ 19.00 น. มีประกาศสำนักพระราชวัง ความว่า “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปประทับรักษาพระอาการประชวร ณ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันศุกร์ที่ 3 ตุลาคม พุทธศักราช 2557 ตามที่สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ แต่พระอาการประชวรหาคลายไม่ได้ทรุดหนักลงตามลำดับ ถึงวันพฤหัสบดีที่ 13 ตุลาคม พุทธศักราช 2559 เวลา 15 นาฬิกา 52 นาที เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราช ด้วยพระอาการสงบ สิริพระชนมพรรษาปีที่ 89 ทรงครองราชสมบัติได้ 70 ปี” ยิ่งความเศร้าโศกให้กับปวงชนชาวไทยอย่างหาที่สุดมิได้

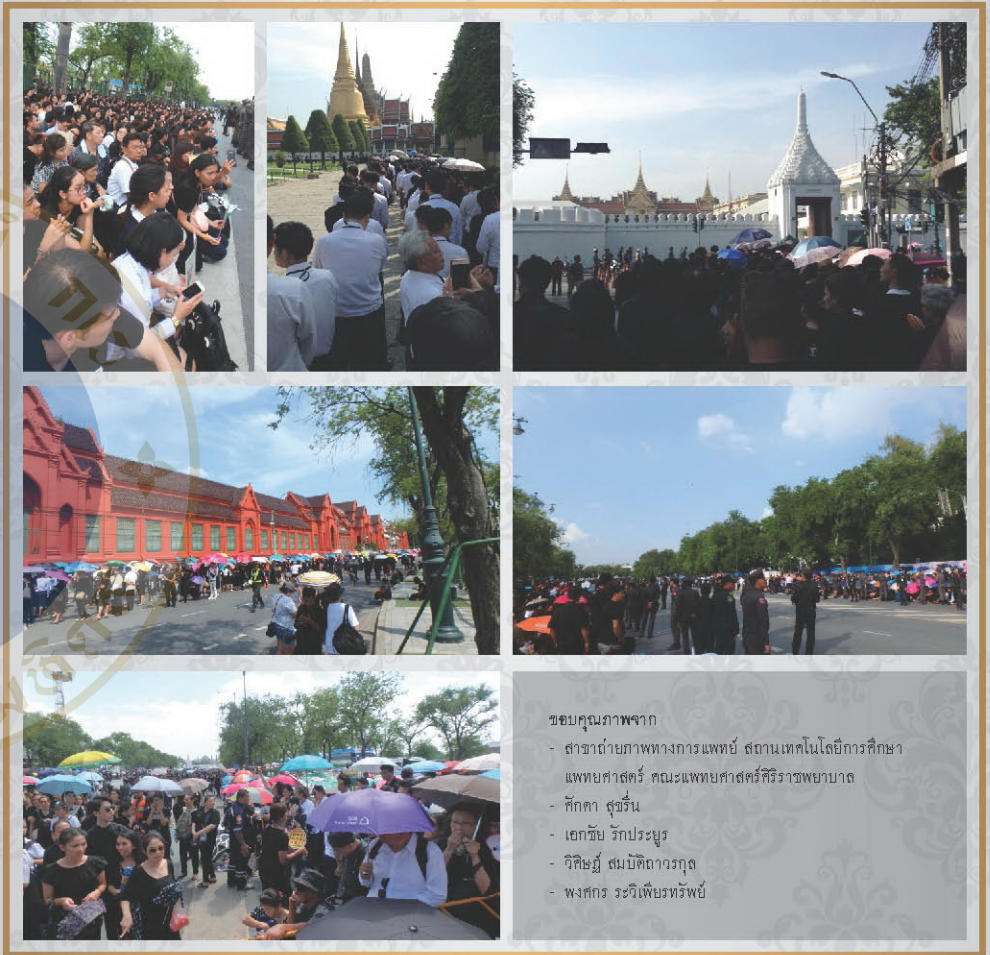
ณ ดานพระราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก โรงพยาบาลศิริราช ในเย็นวันนั้นประชาชนที่อาศัยในเขตใกล้เคียง ได้รวมตัวกันเพื่อสวมมนต์ถวายพระพรให้ทรงหายจากพระอาการประชวร ภายหลังจากได้รับทราบประกาศสำนักพระราชวังดังกล่าวแล้ว บ้างก็สงบนิ่งทำอะไรไม่ถูก บ้างก็ร้องไห้ขอออกมาในที่สาธารณะอย่างไม่อายกัน บ้างก็ถึงกับเป็นลมล้มพับไปก็มีมาก หลังจากได้สติประชาชนในที่นั้นได้ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีร่วมกัน เป็นการส่งเสริมเป็นครั้งสุดท้าย

วันศุกร์ที่ 14 ตุลาคม 2559 ประชาชนจากทั่วสารทิศพร้อมกันแต่งกายไว้ทุกข์ บางส่วนเข้าถวายน้ำสรงพระบรมศพ เบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง และส่วนมากได้มาจับจองพื้นที่ริมถนนที่ขบวนอัญเชิญพระบรมศพผ่านอย่างแน่นขนัด ตั้งแต่หน้าโรงพยาบาลศิริราช ถนนอรุณอมรินทร์ สะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า ถนนราชดำเนินใน ถนนหน้าพระลาน และถนนมหาราช ซึ่งมีพื้นที่ไม่เพียงพอกับประชาชนที่มาขอส่งเสด็จ ทำให้ประชาชนล้นไปถึงถนนราชดำเนินกลาง ถนนสนามไชย รวมถึงตรอกซอกซอยในบริเวณนั้นด้วย

เวลา 16.00 น. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ในขณะนั้นยังทรงดำรงพระอิสริยยศเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ ถึงโรงพยาบาลศิริราช ในการเคลื่อนพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชไปยังพระบรมมหาราชวัง โดยมีสมเด็จพระวันรัต เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร นำขบวนเชิญพระบรมศพลงจากอาคารเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 16 โดยมีคณะนายแพทย์ และพยาบาลที่ถวายเป็นการรักษาพยาบาลเลื่อนพระแท่นพยาบาล และพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จพระราชดำเนินตามพระบรมศพ จากนั้นขบวนรถเชิญพระบรมศพเคลื่อนออกจากโรงพยาบาลศิริราช โดยมีรถสมเด็จพระวันรัตนำ ตามด้วยรถเชิญพระบรมศพ และรถยนต์พระที่นั่งของพระบรมวงศานุวงศ์ ระหว่างทางที่ขบวนเชิญพระบรมศพเคลื่อนผ่าน จากโรงพยาบาลศิริราชจนถึงพระบรมมหาราชวัง สองข้างทางเนืองแน่นไปด้วยประชาชนในชุดไว้ทุกข์ที่รอเฝ้าส่งเสด็จด้วยความเศร้าโศกอย่างหาที่สุดมิได้

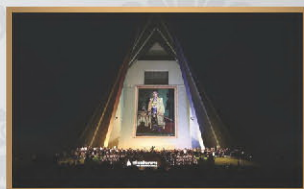
- ขอบคุณภาพจาก
- สำนักถ่ายภาพทางการแพทย์ สถานเอกอัครราชทูตไทยศึกษา แพทย์ศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
 - ศักดา สุจริน
 - เอกชัย รักประยูร
 - วิศิษฐ์ สมบัติถาวรกุล
 - พงศกร วัชรเพียรทรัพย์

กิจกรรม ที่มหาวิทยาลัยมหิดลจัดขึ้น เพื่อแสดงความอาลัยถวาย

วันที่ 14 ตุลาคม 2559 ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อุดม คชินทร อธิการบดี พร้อมด้วยผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ถวายความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร ณ บริเวณโถงอาคาร ชั้น 1 สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

วันที่ 27 ตุลาคม 2559 มหาวิทยาลัยมหิดล จัดพิธีบำเพ็ญกุศลปีนระฆังดวง หรือการทำบุญ 15 วัน น้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายพระราชกุศล พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยมีพิธีทำบุญตักบาตร พระสงฆ์ สามเณร จำนวน 89 รูป ณ บริเวณด้านหน้าสำนักงานอธิการบดี และมีพิธีบำเพ็ญกุศล ณ บริเวณโถงอาคาร ชั้น 1 สำนักงานอธิการบดี โดยมี ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อุดม คชินทร อธิการบดี ผู้บริหาร คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงาน นักศึกษา และแขกผู้มีเกียรติร่วมในพิธี กล่าวแสดงความไว้อาลัย ถวายตั้งปณิธาน ทำความดี พร้อมยื่นแสดงความไว้อาลัยเป็นเวลา 3 นาที ร่วมร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีและเพลงของขวัญจากก้นดิน หลังเสร็จสิ้นพิธีการ อธิการบดีเปิดนิทรรศการ “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ๙ สถิตในดวงใจ ไทยนิรันดร์” และนิทรรศการเขียนคำปณิธานความดี “มหิดลเพื่อเพื่อนมนุษย์”

วันที่ 7 พฤศจิกายน 2559 ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อุดม คชินทร อธิการบดี ผู้บริหาร คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงาน นักศึกษา คิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมหิดล ผู้แทนหน่วยงาน องค์การภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนทั่วไปจากชุมชนรอบมหาวิทยาลัย กว่า 5,000 คน พร้อมใจกันแสดงพลังแห่งความสามัคคี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ด้วยการจัดกิจกรรม **“ธ สถิต ในใจชาวมหิดล จักมุ่งผลเป็นพลังแห่งแผ่นดิน”** ในกิจกรรมมีการบรรเลงเพลงชาติ เพลงพระราชนิพนธ์ และเพลงเทิดพระนามมหิดล โดยวงออร์เคสตรา จากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในช่วงพิธีการ อธิการบดีกล่าวแสดงความอาลัยถวาย และร่วมกันยืนสงบนิ่งไว้อาลัยเป็นเวลา 89 วินาที หลังจากนั้นจุดเทียนเป็นอักษรพระปรมาภิไธย ภปร. และตรามหาวิทยาลัย พร้อมร้องเพลงเทิดพระเกียรติ และเพลงสรรเสริญพระบารมีร่วมกันตั้งกึ่งกลางบริเวณมหิดลสิทธาคาร

ศาลาศิริราช ๑๐๐ ปี

วันที่ 13 พฤศจิกายน 2559 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับกองทัพเรือจัดงาน **“น้อมดวงใจชาวศิริราช... ตามรอยพระราชปณิธานพระภูมิพล”** ณ ดานพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก โรงพยาบาลศิริราช กิจกรรมในงานมีการถวายราชสักการะ การบรรเลงเพลงโดยวงดนตรีของดุริยางค์ทหารเรือ การแปร **“อักษรเลข ๙”** โดยกำลังพลกองทัพเรือ จำนวน 389 นาย การกล่าวแสดงความอาลัย การยืนสงบนิ่ง 89 วินาที จากนั้นร่วมกันจุดเทียน ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีและเพลงความฝันอันสูงสุด

วันที่ 1 ธันวาคม 2559 มหาวิทยาลัยมหิดล จัดพิธีบำเพ็ญกุศลปัญญาสมวาร 50 วัน เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช โดยมีพิธีทำบุญ ตักบาตรพระสงฆ์ สามเณร จำนวน 50 รูป ณ บริเวณด้านหน้าสำนักงานอธิการบดี จากนั้น มีพิธีบำเพ็ญกุศล พระภิกษุสงฆ์ จำนวน 10 รูป สวดเจริญพระพุทธมนต์ หลังเสร็จสิ้นพิธีสงฆ์ ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อุดม คชินทร อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวสำนึกใน พระมหากรุณาธิคุณเพื่อสืบสานพระราชปณิธานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้อธิการบดีพร้อม ผู้บริหาร คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงาน นักศึกษาและแขกผู้มีเกียรติ ที่มาร่วมในพิธียืน สงบนิ่ง เป็นเวลา 89 วินาที ร่วมร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีและเพลงพระราชราษฏร์สรรณม ณ บริเวณโถงอาคาร ชั้น 1 สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

วันที่ 20 มกราคม 2560 มหาวิทยาลัยมหิดล จัดพิธีบำเพ็ญกุศลสตรมวาร 100 วัน ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ สามเณร ถวายเป็นพระราชกุศล จำนวน 100 รูป ณ บริเวณด้านหน้าสำนักงานอธิการบดี จากนั้น มีพิธีบำเพ็ญกุศล พระภิกษุสงฆ์ จำนวน 10 รูป สวดเจริญพระพุทธมนต์ หลังเสร็จสิ้นพิธีสงฆ์ ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์อุดม คชินทร อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวสำนึกใน พระมหากรุณาธิคุณและถวายพระเกียรติพระอัครมเหษราชผู้สร้างสรรคภูมิปัญญาแห่งแผ่นดิน ทั้งนี้อธิการบดีพร้อมผู้บริหาร คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงาน นักศึกษาและแขกผู้มีเกียรติ ที่มาร่วมในพิธียืนสงบนิ่ง เป็นเวลา 89 วินาที ร่วมร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีและเพลงในหลวง ของแผ่นดิน ณ บริเวณโถงอาคาร ชั้น 1 สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

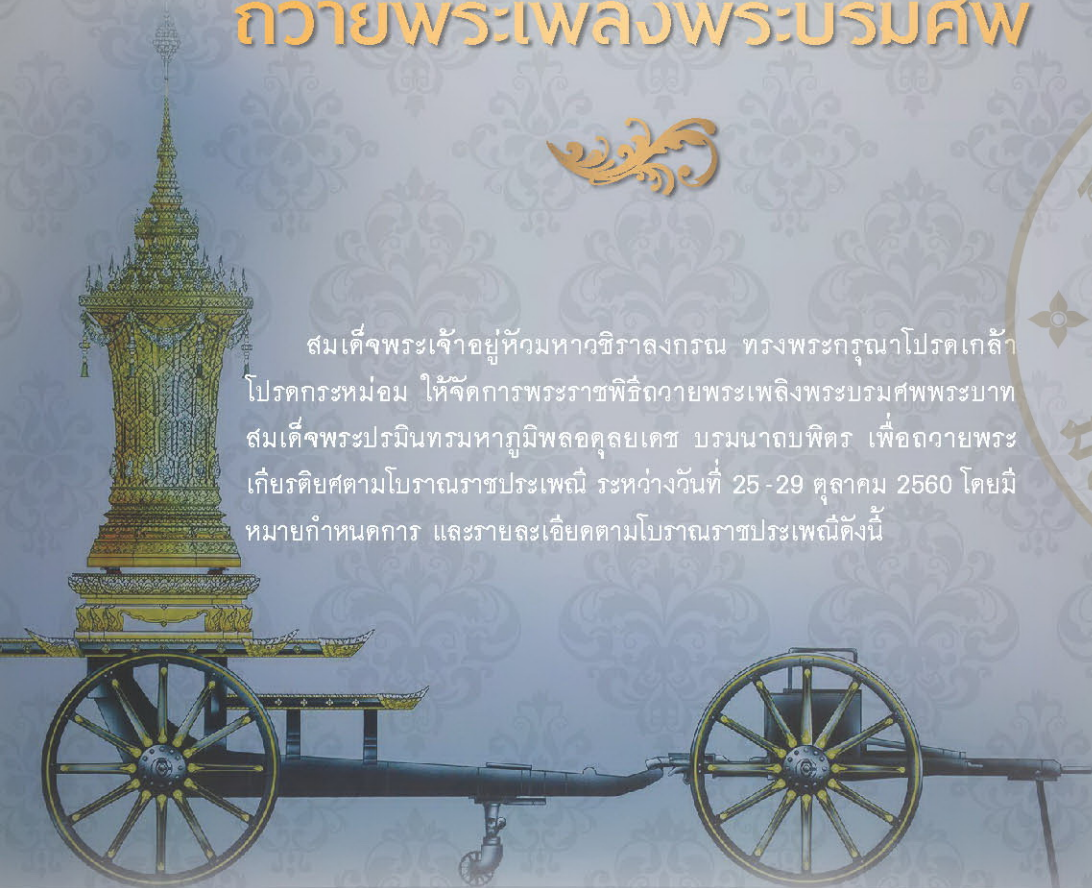

ขอบคุณภาพจาก: มนตรี เลี้ยวหะชัย สวัสดิ์ จินเตหวา เพชรภา สุทธิยาภรณ์ นราวุฒิ สุวรรณัง

พระราชพิธี ถวายพระเพลิงพระบรมศพ

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดการพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เพื่อถวายพระเกียรติยศตามโบราณราชประเพณี ระหว่างวันที่ 25-29 ตุลาคม 2560 โดยมีหมายกำหนดการ และรายละเอียดตามโบราณราชประเพณีดังนี้

วันพุธที่ 25 ตุลาคม พุทธศักราช 2560

พระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลออกพระเมรุมาศ จัตขึ้นในช่วงเวลาเย็น ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง

วันพฤหัสบดีที่ 26 ตุลาคม พุทธศักราช 2560

พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ณ พระเมรุมาศ ท้องสนามหลวง ช่วงเช้าจะเป็นขบวนพระบรมราชอิสริยยศอัญเชิญพระโกศพระบรมศพ จากพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ไปยังพระเมรุมาศ ณ ท้องสนามหลวง โดยมี 3 ริ้วขบวน คือ

ริ้วขบวนที่ 1 เชิญพระบรมโกศโดยพระยานมาศสามลำคาน จากพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ออกจากประตูเทวาภิรมย์ เคลื่อนขบวนไปตามถนนมหาราช ถนนท้ายวัง และถนนสนามชัย เพื่อ

เทียบพระมหาพิชัยราชรถที่จอดรออยู่บริเวณหน้าหน่วยบัญชาการกำลังสำรอง เชิญพระบรมโกศขึ้นสู่พระมหาพิชัยราชรถ เจ้าพนักงานคุมขบวนรั้วกรับเตรียมเคลื่อนริ้วขบวนที่ 2

ริ้วขบวนที่ 2 เชิญพระบรมโกศโดยพระมหาพิชัยราชรถ เคลื่อนไปตามถนนสนามไชย ถนนราชดำเนินใน เข้าสู่ท้องสนามหลวง และเคลื่อนเข้ามณฑลพระราชพิธี เมื่อเคลื่อนพระมหาพิชัยราชรถถึงท้องสนามหลวงแล้ว เจ้าพนักงานเชิญพระบรมโกศสู่ราชรถรางปืน เจ้าพนักงานคุมขบวนรั้วกรับเตรียมเคลื่อนริ้วขบวนที่ 3

ริ้วขบวนที่ 3 เชิญพระบรมโกศโดยราชรถรางปืน เวียนอุตราวัฏรอบพระเมรุมาศ 3 รอบ พระราชาคณะนั่งเสด็จกลับวัดพระสวดพระอภิธรรมนำขบวน ตามด้วยราชรถทรงพระบรมโกศ และ

พระบรมวงศานุวงศ์เสด็จพระราชดำเนินตาม เมื่อ เวียนพระเมรุมาศครบ 3 รอบแล้ว เสด็จราชรถวาง ปืนเทียบพระเมรุมาศด้านทิศใต้ เสด็จพระบรมโกศสู่พระจิตถานภายในพระเมรุมาศโดยเกรินบันไดนาค เมื่อเสด็จพระบรมโกศถึงพระเมรุมาศแล้ว เจ้าพนักงานเปลื้องพระโกศทองใหญ่และประกอบพระโกศไม้จันทน์

ในช่วงเย็นเป็นพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ ถวายพระเพลิงพระบรมศพและถวายบังคมพระบรมศพ จากนั้นพระสงฆ์ สามัคฆิกราชสกุล และข้าราชการ ขึ้นถวายดอกไม้จันทน์บนพระเมรุมาศ

จากนั้นในช่วงค่ำ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์เสด็จพระราชดำเนินยังพระเมรุมาศ เจ้าพนักงานพระราชพิธีทูลเกล้าฯ ถวายมะพร้าวห่อผ้าขาวแล้วทรงส่งน้ำมะพร้าวแก้วที่พระบรมโกศ ถวายพระเพลิงพระบรมศพ จากนั้นพระบรมวงศานุวงศ์ถวายพระเพลิงพระบรมศพ

ในคืนนี้มีการแสดงมหรสพสมถวิลโถง ตั้งแต่เวลา 18.00น. จนถึง 6.00 น. ของวันที่ 27 ตุลาคม

วันศุกร์ที่ 27 ตุลาคม พุทธศักราช 2560

พระราชพิธีเก็บพระบรมอัฐิ ณ พระเมรุมาศท้องสนามหลวง ในเวลาเช้า เป็นการเก็บพระบรมอัฐิ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทอดผ้าไตรสามหอบ ทรงเก็บพระอัฐิ เจ้าพนักงานเชิญพระโกศพระบรมอัฐิประดิษฐานในบุษบกแว่นฟ้า ณ พระที่นั่งทรงธรรม ถวายภัตตาหารสามหอบแต่พระสงฆ์ ทรงทอดผ้าตักปรกณ์พระบรมอัฐิ แล้วถวายเครื่องสังเวยงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ จากนั้นเป็นการเชิญพระโกศพระบรมอัฐิเข้าสู่พระบรมมหาราชวังในริ้วขบวนที่ 4

ริ้วขบวนที่ 4 เสด็จพระบรมอัฐิโดยพระที่นั่งราเชนทรยาน และพระบรมราชสรีรางคารโดยพระที่นั่งราเชนทรยานน้อย ประดิษฐาน ณ พระบรมมหาราชวัง โดยตั้งขบวนที่หน้าพระที่นั่งทรงธรรม เคลื่อนขบวนพระบรมราชอิสริยยศเข้าสู่พระบรมมหาราชวังทางประตูวิเศษไชยศรี พระที่นั่งราเชนทรยานน้อยเชิญพระบรมราชสรีรางคารแยกเข้าวัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระที่นั่งราเชนทรยานเคลื่อนขบวนไปเทียบที่เกยพระที่นั่งอาภรณ์ภิโมกษ์ปราสาท โดยมีพระบรมวงศานุวงศ์ตามเสด็จ จากนั้นเชิญพระโกศพระบรมอัฐิเข้าสู่พระที่นั่งสุทิวลาปราสาท

วันเสาร์ที่ 28 ตุลาคม พุทธศักราช 2560

พระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลพระบรมอัฐิ ณ พระที่นั่งสุทิวลาปราสาท การพระราชพิธีนี้จะมีการเชิญพระโกศพระบรมอัฐิ สมเด็จพระบรมราชบุพการีบนพระแท่นราชบัลลังก์ประดับมุก และพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร สมเด็จพระบรมราชบุพการีบนพระแท่นมณฑลประดับมุก พระสงฆ์สดกพระพุทธรูปทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ตักปรกณ์พระบรมอัฐิ และพระบรมอัฐิสมเด็จพระบรมราชบุพการี

วันอาทิตย์ที่ 29 ตุลาคม พุทธศักราช 2560

พระราชพิธีเชิญพระโกศพระบรมอัฐิขึ้นประดิษฐานบนพระวิมาน ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท และพระราชพิธีบรรจุพระบรมราชสรีรางคาร ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม และวัดบวรนิเวศวิหาร

อ้างอิง

- กรมศิลปากร. กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์. เครื่องประกอบพระอิสริยยศราชยานราชรถ พระเมรุมาศ งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี วันอาทิตย์ที่ 10 มีนาคม 2539. กรุงเทพฯ : อีริเบร่ วัฒติง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2539
- กรมศิลปากร. หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. จดหมายเหตุงานพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เล่มที่ 2. กรุงเทพฯ, 2541.
- กระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมศิลปากร. คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับงานพระราชพิธีพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ฉบับปรับปรุง. นครปฐม : บริษัท สุวรรณภูมิ เฮอริเทจ จำกัด, 2559.
- กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม. พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช. กรุงเทพฯ, 2559.
- นันทพร อยู่รัมย์. ธรรมเนียมพระบรมศพ และพระศพเจ้านาย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มติชน, 2559

ริ้วขบวนที่ 5 เสด็จพระบรมอัฐิโดยพระที่นั่งราเชนทรยาน จากเกยพระที่นั่งอาภรณ์ภิโมกษ์ปราสาท ไปยังพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท และเชิญพระโกศพระบรมอัฐิขึ้นประดิษฐาน ณ พระวิมานชั้น 3 พระที่นั่งจักรีมหาปราสาทของคักกลาง โดยมีพระบรมวงศานุวงศ์ตามเสด็จ

ริ้วขบวนที่ 6 เสด็จพระบรมราชสรีรางคารจากวัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยรถยนต์พระที่นั่งออกจากพระบรมมหาราชวัง ทางประตูวิเศษไชยศรีไปยังวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม โดยมีกองทหารม้ารักษาพระองค์นำขบวน เมื่อบรรจุพระบรมราชสรีรางคาร ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เคลื่อนขบวนต่อไปยังวัดบวรนิเวศวิหาร เพื่อบรรจุพระบรมราชสรีรางคารอีกแห่งหนึ่ง

มหาวิทยาลัยมหิดล. หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล. (2558). ความทรงจำแห่งมหาวิทยาลัยมหิดล. นครปฐม : ฝ่ายจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์. ขบวนพระบรมราชอิสริยยศ. (2560). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.kingrama9.edu/honor>. (วันที่สืบค้น 24 สิงหาคม 2560).

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช. (2560). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.facebook.com/informationcenter.for.kingrama9/>. (วันที่สืบค้น 27 สิงหาคม 2560).

ขอบคุณภาพจาก

- กองสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร
- สำนักช่างสิบหมู่ กรมศิลปากร
- ศูนย์ข้อมูลข่าวสารงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
- สำนักพระราชวัง

มหาวิทยาลัยมหิดล
ห้องทนายเหตุและพินิจภัณฑ์

มหาวิทยาลัยมหิดล
หอสมุดและคลังความรู้

ฝ่ายจดหมายเหตุและพินิจภัณฑ์ หอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล
ชั้น 3 ห้อง 301 อาคารศูนย์การเรียนรู้มหิดล มหาวิทยาลัยมหิดล
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170
โทร 02 849 4541 โทรสาร 02 849 4545
<http://muarms.mahidol.ac.th>